

gamle her i Landet, men at man netop vil komme til en videre Udvikling og Forbedring af Alderdomsloven paa det Grundlag, som flere Gange er angivet her i Tinget ved de Forslag, der have været fremsatte fra Socialdemokratiets Side, men i væsentlig Grad ere blevne forkastede oppe i Landstinget. Jeg ved meget vel, at det koster Penge at bibeholde Alderdomsloven, og da den højtærede Finansminister fremsatte Finansloven for det kommende Aar, udtalte han, at vi skulde spare, og at vi skulde være forsigtige i vore Dispositioner. Jeg mener dog, at dette ikke kan gælde det her nævnte Omraade. Jeg tror, det vilde være et meget uheldigt Sted at vise Sparsommelighed.

Den højtærede Finansminister udtalte: Vi svømme ikke i Penge, og det er meget rigtigt, det gøre vi ikke. Men maatte jeg da tillade mig her at give den høje Regering og det høje Ting og den nævnte Kommission Anvisning paa en ny Indtægt, en Statsformue, som det er min Overbevisning, at man med lidt god Villie fra Rigsdagens og Regeringens Side kunde faa i Hænde. Det ærede Medlem for Kerteminde (Pinstrup) talte mod Bevarelsen af Fideikommissgodserne. Det ærede Medlem havde sikkert haft Lyst til at gaa videre, han vilde vistnok gerne have opfordret Regeringen til at gøre Skridt til at inddrage dem. Det er jo i Virkeligheden Statsgodser, der maa betragtes som Naadegaver til dem, som for Øjeblikket ligge inde med dem. Det er efter min Formening en Statsformue, som ligger i Vallø og Vemmetofte adelige Jomfruklostre. Det har været en god gammel demokratisk Opgave at søge at faa disse Statsformuer inddragne under Lovgivningsmagten. Det er for øvrigt en Sag, som i mange Aar har interesseret mig personlig, og jeg er glad ved, at jeg nu selv har faaet Lejlighed til at føre denne Sag frem her paa Rigsdagen — i alt Fald gøre opmærksom paa den. Maa jeg erindre om, at en Mand, for hvem vi alle — i alt Fald alle Demokrater — nære den største Højagtelse, nemlig den afdøde Folketingsmand Chr. Berg, i sin Tid mange Gange har talt varmt for denne Sag her i Folketinget. Sidste Gang han talte for den, var under Finanslovbehandlingen i 1889.

Jeg skal ved denne Lejlighed erindre om, hvad Rigsdagen har foretaget i denne Sag, men jeg maa maaske først faa Lov til at nævne nogle faa Enkeltheder angaaende Vallø og Vemmetofte Klostre. Det pragtfulde Vallø Slot er som bekendt

et af Landets ældste Herresæder. Frederik den Fjerde købte det i sin Tid og skænkede det til sin Dronning Nr. 2, Anna Sofie Reventlow. Christian den Sjette indtog det igen under Kronen, og Vallø er nu en Forsørgelsesanstalt, ikke for dem, som trænge i vort Samfund, ikke for de værdige fattige, men for dem, som i Forvejen ere paa den grønne Gren. Paa Vallø og Vemmetofte leve som bekendt Adelens Døtre, og de leve godt, de leve i Herlighed og Velleved og have alle de Behageligheder, et Menneske overhovedet kan tænke sig. Der findes paa Vallø 35 virkelige Stiftsdamer, der mod en Indbetaling af 4,000 Kr. en Gang for alle faa en Hævning af 3,000 eller 2,400 Kr. — eftersom de bo der eller ikke. De have Fribolig, Heste, Køretøjer, Kuske, Kammerjomfruer og Tjenere, kort sagt Opvartning paa hver Finger, Vildt fra Skøvene, Fisk fra Søerne og Dammene paa dette herlige Herresæde, Frugt fra Haven o. s. v. De, der bo der, ere Komtesser, Baronesser, i det hele taget Døtre af Landets fineste og rigeste Familier. Jeg vil gerne fremhæve, i hvilken Modsætning Livet i denne Forsørgelsesanstalt staar til Livet i vore Fattighuse, og det Liv, som de gamle alderdomsforsørgede arbejdende Mennesker her i vort Samfund kunne føre for de 6—8 Kr. om Maanedens, som de meget ofte blive afspiste med rundt omkring i Kommunerne. Foruden disse 35 virkelige Stiftsdamer findes der 70 overordentlige Stiftsdamer, og desuden udbetales der store Pensioner til Enker efter og Døtre af Embedsmænd o. s. v. Det er Adelen og de to øverste Rangklasser, som dominere paa denne fine Fattig- og Forsørgelsesanstalt. Og jeg vil fremhæve, at de Mennesker, som bo der, aldrig have udrettet en Times nyttig Gerning her i Verden, aldrig have bestilt andet end at slide de Silkekjoler, som fattige Kvinder forarbejde. De leve der nede — for at bruge en bibelsk Vending — som Himlens Fugle og som Lilierne paa Marken, de saa ikke og høste ikke, men Samfundet føder dem alligevel. Til Arbejderne derimod er der intet paa denne Anstalt, de staa nemlig ikke paa Listen i Hof- og Statskalenderen, og derfor er der ingen Mulighed for dem til at faa Andel i noget som helst af de Goder, der findes paa disse rige Herresæder. Derimod findes der paa disse Anstalter en meget stor Stab af Funktionærer, paa Vallø 40 à 50. Da det meget ofte er Tilfældet, at der kun bør en halv Snes Stiftsdamer der nede, bliver der alt-